

Προλογικό Σημείωμα

Σε μία κοινωνία που η έλευση της Τεχνητής Νοημοσύνης τείνει να αντικαταστήσει απλές αλλά και σύνθετες γνωστικές λειτουργίες και δημιουργεί ένα αχαρτογράφητο διδακτικό πλαίσιο, η εκπαίδευση καλείται, συνεχώς, να αναδιμορφώνει τους στόχους της. Μεταξύ αυτών είναι να δημιουργήσει μαθητές ικανούς να συγγράφουν, δηλαδή, να μπορούν να αποτυπώνουν τις σκέψεις τους, καταδεικνύοντας έτσι ότι ο γραπτός λόγος είναι ένα βασικό εργαλείο επικοινωνίας με το οποίο μπορούμε να καταγράψουμε τις εμπειρίες μας, τις ιδέες μας και να μοιραστούμε τα συναισθήματά μας. Άλλωστε, και σε αυτόν οφείλεται η εξέλιξη του πολιτισμού μας, αφού όταν συνδυαστεί η δημιουργικότητα με την τεχνική, γεννιούνται διαχρονικοί λογοτεχνικοί θησαυροί.

Πολλοί μαθητές, όμως, δεν καταφέρνουν με ευκολία να καταγράψουν τις σκέψεις τους, να τις βάλουν σε λογική σειρά και να εμπλουτίσουν τον γραπτό τους λόγο, μια δυσκολία που –ίσως– τους ακολουθήσει και στην υπόλοιπη ενήλικη ζωή τους. Έρευνες έχουν διαπιστώσει ότι οι μαθητές δε γνωρίζουν τις στρατηγικές που θα πρέπει να ακολουθήσουν για να συγγράψουν ένα κείμενο και, τις περισσότερες φορές, δεν επιστρέφουν σε αυτό, για να το διορθώσουν ή να το βελτιώσουν.

Έτσι, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εφοδιαστούν με μεθόδους, στρατηγικές και τεχνικές, ώστε να δημιουργήσουν μαθητές ικανούς στη συγγραφή, οι οποίοι θα μπορούν όχι απλώς να γράφουν, αλλά και να εκφράζουν τις ιδέες και τα συναισθήματά τους αναπτύσσοντας ταυτόχρονα τις γλωσσικές και δημιουργικές τους δεξιότητες.

Αυτές οι διαπιστώσεις αλλά και η επαφή μας με την καθημερινή διδακτική πρακτική μάς οδήγησαν στη δημιουργία ενός βιβλίου προαγωγής της παραγωγής γραπτού λόγου. Το εγχειρίδιο αυτό εστιάζει στην υιοθέτηση στρατηγικών και τεχνικών που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσα από κειμενοκεντρικές δραστηριότητες που θα μπορούν να διαφοροποιούνται από τον/την εκπαιδευτικό, ώστε να αφορούν όλους τους μαθητές.

Με ιδιαίτερη χαρά και ενθουσιασμό, λοιπόν, σας καλούμε να «βαδίσετε» στις σελίδες αυτού του βιβλίου, το οποίο έχει ως στόχο να οδηγήσει τους μαθητές στα μονοπάτια της δημιουργίας, της τέχνης και της τεχνικής του γραπτού λόγου.

Η συγγραφή είναι μια διαδικασία που απαιτεί έμπνευση, φαντασία, μεθοδικότητα και επιμονή. Έτσι, το βιβλίο αυτό σχεδιάστηκε με σκοπό να καλύψει

κάθε στάδιο αυτής, από τις πρώτες ασκήσεις ελεύθερης και δομημένης γραφής μέχρι τη σύνθεση ολοκληρωμένων κειμένων. Στις σελίδες του θα περιηγηθείτε μέσα από την τέχνη, τη λογοτεχνία, τη ζωγραφική, την αρχιτεκτονική σε ένα ερευνητικά τεκμηριωμένο υλικό, το οποίο συνοδεύεται από δραστηριότητες και προτάσεις διαφοροποίησης της διδασκαλίας που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη και βελτίωση των συγγραφικών δεξιοτήτων.

Το βιβλίο αυτό είναι διαρθρωμένο σε ενότητες που καλύπτουν κάθε πτυχή της γραπτής έκφρασης. Ξεκινώντας από τις βασικές αρχές της οργάνωσης της παραγράφου, προχωράμε στην ανάλυση διαφορετικών ειδών γραφής, της αφήγησης και της περιγραφής. Κάθε ενότητα συνοδεύεται και από λογοτεχνικά κείμενα, για να μπορέσουν οι μαθητές να εστιάσουν στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της δομής τους, ενώ μέσα από αυτά προκύπτουν οι δραστηριότητες, οι οποίες είναι σχεδιασμένες να καθοδηγήσουν σταδιακά στην οργάνωση κειμένων με παρόμοια δομή.

Η ποικιλία των δραστηριοτήτων, που ενισχύεται από πίνακες ζωγραφικής και οπτικό υλικό, συνδράμει τον/την εκπαιδευτικό στο διδακτικό του έργο, καθώς μπορεί να τις εφαρμόσει σε οποιοδήποτε άλλο κείμενο και μαθησιακό ή διδακτικό αντικείμενο, να τις διαφοροποιήσει, ώστε να ταιριάζουν στο προφίλ και την ετοιμότητα του κάθε μαθητή, αλλά και να τις εμπλουτίσει με δικές του ιδέες, για να κατευθύνει τους μαθητές του και σε άλλα γνωστικά μονοπάτια.

Επιθυμία μας, ως εκπαιδευτικοί, είναι να προσφέρουμε ερεθίσματα που θα εμπνεύσουν τους μαθητές να ανακαλύψουν το προσωπικό τους ύφος στη γραφή, να δοκιμάσουν νέες τεχνικές και να νιώσουν την ικανοποίηση που μπορεί να φέρει η δημιουργία ενός δικού τους κειμένου. Σας προτρέπουμε να πειραματιστείτε με τις ιδέες και τα συναισθήματά τους, να τολμήσετε την έκφραση των σκέψεων και να τους οδηγήσετε να ανακαλύψουν τη δική τους μοναδική οπτική γωνία.

Στόχος μας είναι να ενθαρρύνουμε τους εκπαιδευτικούς αλλά και τους μαθητές να δουν τη συγγραφή ως μια διαδικασία που δεν είναι απαραίτητα τέλεια από την αρχή, αλλά ως ένα ταξίδι που απαιτεί αναθεώρηση, προσαρμογή και διαρκή βελτίωση. Κάθε κείμενο που γράφεται είναι ένα βήμα προς την κατάκτηση της ικανότητας να εκφράζει κάποιος τις σκέψεις του με σαφήνεια, συνοχή και πρωτοτυπία. Ελπίζουμε ότι σε αυτή την προσπάθεια το βιβλίο αυτό θα σας συνοδεύσει με διαφοροποιημένους και ενδιαφέροντες τρόπους.

Κλείνοντας, οφείλουμε να αναφέρουμε την εθελοντική συμβολή των: Ευαγγελία (Λία) Πεϋρέτ, η οποία συνεισέφερε με τις ιδέες της καθόλη τη διάρκεια της συγγραφής του βιβλίου, και Χάρις Ζούβελου, η υποστήριξη της οποίας στο πρώτο κεφάλαιο ήταν σημαντική.

Είτε κάποιος γράφει για ευχαρίστηση είτε για εκπαιδευτικούς σκοπούς είτε για να επικοινωνήσει με τον κόσμο γύρω του, το βιβλίο αυτό θα του προσφέρει τα εργαλεία και την καθοδήγηση που χρειάζεται.